

**ПОЛЬЩА БЕЗ АБОРТІВ:
ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ДАНОГО ПИТАННЯ**

Стрімкий розвиток правової культури і правового виховання суспільства в усьому світі, здавалося мав би, мирно та розумно врегулювати низку питань, які постають перед тим чи іншим народом держави, проте, на жаль, і на даний час навіть в умовах всесвітньої пандемії COVID-19 люди змушені виходити на масові мітинги, аби захистити свої права. Події, які відбуваються зараз в сусідній країні Польщі не залишили нас байдужими і ми вирішили з'ясувати правовий аспект змін в законодавстві стосовно можливості штучного переривання вагітності, дізнатися, які були передумови для прийняття даного законопроекту та які можливі наслідки.

Штучне переривання вагітності (аборт) – це припинення життя плоду прямим втручанням, внаслідок якого настає переривання вагітності та смерть плоду [3].

Ми почали своє дослідження з історії ХХ ст., аби краще зрозуміти, чому були періоди, коли Польське законодавство в регулюванні даного аспекту було одним із найсуворіших в Європі і як це впливає на перебіг теперішніх подій. Як виявилось до 1932 р. в Польщі взагалі було заборонено робити аборти, а в період від 1932 до 1993 рр. відбувалося протистояння між католицькою церквою, консерваторами, які виступали за повну заборону абортів та лівими і ліберальними партіями, котрі протестували проти законодавчої заборони штучного переривання вагітності. В підсумку протистояння було прийнято закон «Про планування сім'ї, охорону плоду та умови допустимості переривання вагітності», в якому було дозволено проведення абортів лише за таких умов як: 1) якщо вагітність загрожує життю або здоров'ю матері; 2) Якщо медичний огляд покаже наявність у плода важкого і незворотного дефекту або невиліковної хвороби, яка загрожує його життю; 3) якщо вагітність виникла в результаті кримінальних дій [1, с. 27].

За даними того часу, які висвітлює Міністерство охорони здоров'я Польщі, кількість проведення підпільних абортів в

десятки разів перевищувала кількість легального проведення штучного переривання вагітності, не говорячи про те, як багато жінок поїхали до інших країн для проведення даної операції. Тому таке становище в цілому негативно вплинуло на життя країни. А також цей закон розпалив ще більшу ворожнечу та протистояння, які довго продовжувалися між сторонами. І в 2016 році було внесено до парламенту на розгляд законопроект, який забороняє проведення абортів через дефекти плоду і передбачає п'ятирічне ув'язнення для жінки, яка зробила незаконний аборт, і для лікаря, який провів операцію. Цей законопроект зібрав 450 000 підписів на його підтримку і заручився схваленням католицької церкви, яка, втім, виступила проти тюремних строків для жінок. У відповідь Польщею прокотилися багатотисячні акції протесту, які змусили правлячу партію відмовитися від розгляду цього проекту. Однак у 2017 році в польський парламент потрапив схожий проект – його основи не передбачали ув'язнення жінок і лікарів, але так само забороняли аборти з причин дефектів плоду. Сейм почав його розгляд тільки у квітні цього року. Противники посилення законодавства обурилися: важливий для польського суспільства проект з'явився у порядку денному сейму несподівано. Втім, після бурхливої дискусії сейм відправив той проект на доопрацювання. Що ж відбувається зараз в Польщі і чому відбуваються такі масові протести, не дивлячись на пандемію коронавірусу?

22 жовтня 2020 року був підписаний вирок Конституційного Трибуналу Польщі більш відомий, як «Планування сім'ї, захист людського плоду та умови допустимості переривання вагітності» за яким обмежується перелік випадків, за якими дозволяється проведення абортів [4]. Рішення суду надійшло після того, як депутати від правлячої партії «Право і справедливість» оголосили, що переривати вагітність навіть у випадку серйозних пороків плоду є порушенням Конституції, за якою захисту потребує кожне життя. Однак близько 98% абортів у Польщі роблять саме через вроджені пороки. Прийняття рішення Конституційного суду Польщі стосовно проведення абортів через дефекти неконституційним, викликало дуже сильне обурення народу, а також скоротило можливість проведення абортів у даній країні, зараз умови через які можна офіційно провести дану операцію тільки дві: якщо життя жінки

перебуває під загрозою через продовження вагітності, якщо вагітність стала результатом зґвалтування .

До чого ж приведе дане обмеження цікавить кожного, хто чув про дане рішення. Масові щоденні мітинги жінок і навіть чоловіків, це тільки початок негативної реакції на те, що відбулося, далі це вплине на життя народу в цілому. На основі проведеного нами дослідження, ми дійшли до висновку, що такі будуть наслідки для народу в майбутньому: в першу чергу постраждають бідні верстви населення, адже заможніші польки вже сьогодні роблять аборти в Словаччині чи Німеччині, а також подібне рішення суду ще більше знеохотить їх вагітніти. Польща на сьогодні має один із найнижчих індексів народжуваності в ЄС – 1,4 [2]. Польки не хочуть і не захочуть мати дітей через нестабільну роботу, брак власного помешкання, погану медицину. Пандемія додала їм ще більше непевності, а рішення Трибуналу – підштовхне до бездітного життя. Або до еміграції.

Отже, досліджене нами питання, є зараз надзвичайно актуальним в світі, а для поляків воно є дуже болючим і неоднозначним, ми вважаємо, що наш аналіз і розкриття такого цікавого питання як штучне переривання вагітності допомогло зрозуміти, чому там зараз все так відбувається і яке це може мати закінчення. Ми переконані, що більш лояльне ставлення до проведення даної операції є необхідним для владнання конфлікту в Польщі.

Джерела:

1. Городенчук З. Аборт: незвична точка зору. *Медична газета України*. № 10. 2015 р. С. 26–29.
2. Малес Л. Позбавити жінку прав на себе – інструмент для утримання влади. Київ, 2020. URL: <https://povaha.org.ua/pozbavyty-zhinku-prav-na-sebe-instrument-dlya-utrymuvannya-vlady/> (дата звернення 14.11.2020).
3. Резолюція Симпозіуму. Морально-етичні аспекти штучного переривання вагітності. URL: <http://www.wolua.org/ua/news/symposium-2010.html> (дата звернення 14.11.2020).
4. Хоменко С. Пекло для жінок. Київ, 2020. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-54651664> (дата звернення 14.11.2020).

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Коротка Н. О.